

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพความขัดแย้งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ที่ดำรงตำแหน่งในปีการศึกษา 2552 จากทั้งหมด 484 โรงเรียน มีจำนวนทั้งหมด 5,940 คน จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนโรงเรียน	จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน
ขนาดเล็ก	220	1,980
ขนาดกลาง	237	3,555
ขนาดใหญ่	27	405
รวม	484	5,940

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2552 โดยได้จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของ

เครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608 อ้างอิงใน บุญชม ศรีสะอาด 2545, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 364 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) จากโรงเรียนในจังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกเขตพื้นที่การศึกษา ขนาดโรงเรียน และประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วสุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling)

2.1 สํารวจข้อมูลจำนวนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก

2.2 แบ่งกลุ่มสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

2.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2

2.2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

2.3 สุ่มเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก โดยสุ่มได้ ดังนี้

2.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

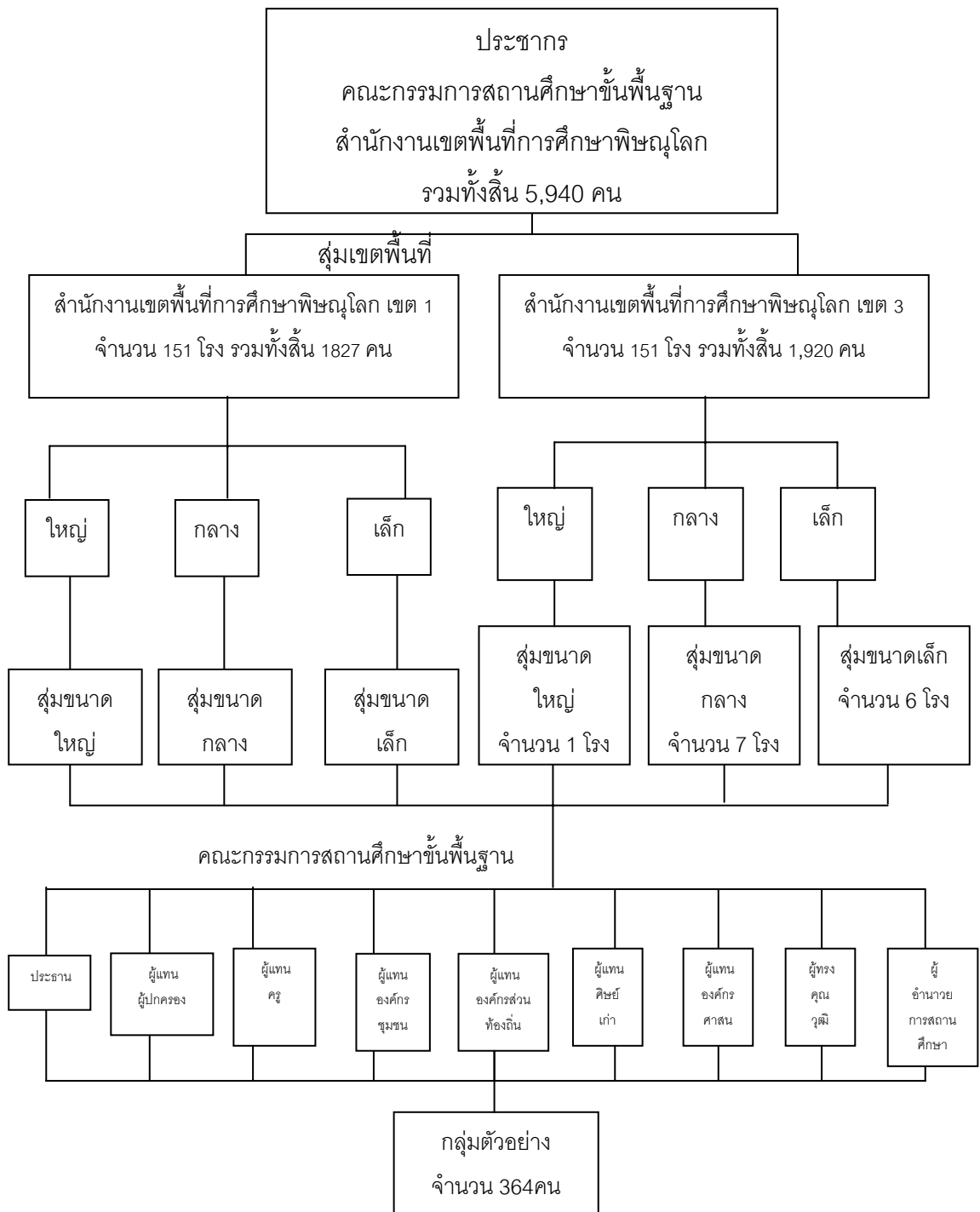
2.3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3

2.4 แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาแบ่งสถานศึกษาตามขนาดของสถานศึกษา แล้วสุ่มสถานศึกษาตัวอย่างตามจำนวนสถานศึกษาแต่ละขนาด

2.5 แต่ละสถานศึกษาแบ่งคณะกรรมการสถานศึกษาตามตำแหน่ง

2.6 สุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 364 คน ให้กระจายไปทุก ๆ ตำแหน่งอย่างละเท่า ๆ กัน ดังรายละเอียดตามโครงสร้างการสุ่มตัวอย่างในภาพประกอบที่ 2

โครงสร้างการสุ่มตัวอย่าง

ภาพ 3 แสดงโครงสร้างการสุ่มตัวอย่าง

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน
(ผลการสุ่มตัวอย่าง)

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก (12 แห่ง)	1,980	109
ขนาดกลาง (14 แห่ง)	3,555	210
ขนาดใหญ่ (3 แห่ง)	405	45
รวม	5,940	364

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และการทำงานในตำแหน่งคณะกรรมการสถานศึกษาในแต่ละระดับ เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพความขัดแย้งในองค์กร ปัญหาความขัดแย้งในหน้าที่ และวิธีการจัดการความขัดแย้งของคณะกรรมการสถานศึกษา ตามแบบวัดพฤติกรรมที่อาจแสดงออกเมื่อมีความขัดแย้ง (อ้างอิงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2540, หน้า 107-111) 5 แบบคือ การเอาชนะ การร่วมมือ การประนีประนอม การหลีกเลี่ยง และการยอมให้ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เนื้อหาและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้ง

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถามโดยการกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามตัวแปรและนิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษา แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ดร.ฉลอง ชาตธูประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
2. ดร.อนุชา กอนพ่วง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
3. นายบุญรักษ์ ยอดเพชร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3
4. นายเกรียงศักดิ์ เนื้อสีจัน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวัดโบสถ์
5. นายวินัย ปานไท่ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 3

แล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-objective congruence: IOC) ระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ ซึ่งค่าที่ใช้ได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไปโดยค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00

ขั้นตอนที่ 4 การนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาโคแอฟฟีเซียน มีค่า 0.86 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.30-1.00

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือจากประธานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาการบริหาร การศึกษาเพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก และขอความร่วมมือผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ประสานวัน/เวลา ที่มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 3

3. แจกแบบสอบถามด้วยตนเองในวันที่มีการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1, 3 ในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ 2553 พร้อมรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
4. ควรตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามหากไม่สมบูรณ์สมบูรณ์เพิ่มเติม
5. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บแบบสอบถามคืนได้ จำนวน 364 ฉบับหรือร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตรวจสอบดูความเรียบร้อย และความครบถ้วนของการกรอกข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบวิธีการจัดการปัญหาความขัดแย้งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามอายุ ขนาดสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความถี่
2. ค่าร้อยละ
3. สัดส่วน
4. ไคสแควร์